fästelserna är ett svårhanterligt instrument för arbetsgivaren och att dess utslag är nyckfullt för arbetstagarna och pensionärerna.

Vad sedan frågan om spärregelns funktion vid utfästelser med begränsningsklausul beträffar, så har assessor Fries hos ÖÄ och jag härutinnan haft några samtal, varvid det visat sig, att vi var överens om följande. Det förutsättes att medlen är "otillräckliga. Är de tillräckliga saknar klausulen betydelse.

1. Föreligger endast pensioner och utfästelser med begränsningsklausul, kan man alltid och oavsett stiftelsens förmögenhet taga gottgörelse för utbetalda pensionsposter, reducerade som ovan sagts. Efter gottgörelsens tagande har man nämligen ännu alltid "kvar medel tillräckliga att täcka pensionsreserven". Pensionsreserven är alltid lika med förmögenheten. I själva verket är ju pensionsbeloppen icke kända, utan de bestämmes med utgångspunkt från förmögenheten. (Man skulle därför kunna säga, att stiftelsemedlen egentligen inte är "otillräckliga".)

2. Finnes pensioner och utfästelser både med klausul och utan klausul, måste, för att gottgörelse över huvud skall få tagas för pensionsposter, överskott finnas i förhållande till pensionsreserven för de icke klausulförsedda pensionerna och utfästelserna. Det är endast detta överskott som i nämnda fall utgör de medel som skall "förslå" till de klausulförsedda.

3. För att göttgörelse skall få tagas för *andra utgifter* än pensionsposter, t. ex. för ATP-avgift, måste överskott finnas i förhållande till pensionsreserven för *alla* pensioner och utfästelser, varvid man i fråga om de klausulförsedda skall utgå från *fulla* pensionsbeloppen.

# Har taxeringsnämndens beslut eller taxeringslängden vitsord?

*Av förste taxeringsinspektör Eric Sjölin*

Under ovanstående rubrik återgavs i föregående nr av denna tidskrift ett utslag i kammarrätten där denna förklarade, att den underrättelse som ett dödsbo erhållit om att ortsavdrag tillerkänts detsamma med 3.840 kronor ansågs väga tyngre än den omständigheten, att i taxeringslängden icke införts något ortsavdrag alls.

Det torde nog icke vara någon överdrift att påstå, att utslaget väckt förvåning bland dem som praktiskt sysslat med taxering. En taxeringsnämnds beslut får sitt uttryck i vad som införts i taxeringslängden och det är denna som underskrives av nämndens ordförande och av därtill utsedda ledamöter av taxeringsnämnden. I nämndens protokoll intages väl också regelmässigt en paragraf vari uttalas, att nämnden beslutat åsätta taxeringar på sätt framgår av taxeringslängden. Av referatet framgår icke på vad sätt dödsboet erhållit underrättelse om taxeringsnämndens beslut men man kan väl förmoda att detta skett genom en avvikelseblankett eller på annat liknande sätt.

En sådan underrättelse måste emellertid anses endast som en ren expedition av taxeringsnämndens ordförande och torde omöjligen kunna förtaga taxeringslängden dess betydelse.

Om det i taxeringsnämndens protokoll skulle ha intagits en särskild paragraf om att dödsboet tillerkänts ett visst



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:57

ortsavdrag skulle möjligen större tvekan kunna råda om vilket beslut som var det rätta, men så har väl knappast varit förhållandet i det aktuella fallet.

Man kan tänka sig andra ganska ofta förekommande fall där en underrättelse om avvikelse utsändes till den skattskyldige men där denna sedan återtages utan att den skattskyldige underrättas därom. Han anför besvär till prövningsnämnden i den tro att hans deklaration icke godkänts och då uppkommer frågan hur taxeringsintendent och prövningsnämnd skall ställa sig. I praktiken har detta icke medfört några bekymmer utan taxeringsintendenten har endast i sitt yttrande förklarat att avvikelsen varit felaktig och att taxeringen åsatts på sätt klaganden själv yrkat och prövningsnämnden beslutar så småningom lämna besvären utan avseende. Skulle man emellertid följa det kammarrättsutslag som föranlett denna inlaga förefaller det som om man först måste ändra inkomstlängden till överensstämmelse med avvikelsen och därefter bifalla besvären, så att inkomstlängden återfick sitt ursprungliga utseende igen.

Problemet kan tillspetsas ytterligare om man tänker sig att taxeringsnämnden utsänder två avvikelser, vilket ingalunda är ovanligt (den sista har då oftast tillkommit efter erinringar eller på grund av att nya kontrolluppgifter eller dylikt inkommit). Vilken av dessa avvikelser skall man anse innefatta taxeringsnämndens beslut? Det kan för säkerhets skull påpekas att avvikelserna icke är daterade, om nu en datering till äventyrs skulle kunna ha någon betydelse.

Man skall som bekant icke kvälja dom men jag har onekligen svårt att acceptera det slut kammarrätten kommit till i förevarande fall. Jag får därför hoppas att vederbörande taxeringsintendent överklagar utslaget så att något tvivel icke behöver föreligga om huruvida det är taxeringslängden eller något annat, som utvisar det beslut av taxeringsnämnd som formellt gäller.

## Fler skönstaxeringar ger inte ”riktigare” taxeringar

*Av auktoriserade revisorn Erik Rydström*

Det ligger i sakens natur att skönstaxeringar vid bristfällig deklaration i de flesta fall medför höjning av den deklarerade inkomsten. Förmodligen är det också i många fall riktigt att förutsätta en s. k. ”underdeklaration” i sådana fall.

En bristfällig deklaration förutsätter givetvis inte att den deklarerade inkomsten är för låg. Bristerna i deklarationen beror troligtvis många gånger på att deklaranten/rörelseidkarens insikter i deklarationsteknik är högst rudimentära. Även om vi alla förutsättes känna till samtliga skattelagar och skatteförordningar, är det ytterst få personer, som helt behärskar beskattningsrätten. Att tro att mindre, enskilda företagare själva skall kunna tyda våra deklarationsblanketter och fylla i dessa helt perfekt är en föga verklighetstrogen tanke.

Utan att elakt uppsåt föreligger är det också vanligt att inte redovisningskunniga personer t ex tror att amorteringar kan avdragas från intäkterna. En hopblandning av vad som är kostnad och vad som är utbetalning sker ofta. Likaväl som bristande kunskaper kan föranleda för



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:57